

XX
X
X O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N X
X X
X X
X K U R S U S : G E S C H I E D E N I S E N T O E K O M S T V A N X
X D E B E W U S T W O R D I N G D E R M E N S H E I D X
X X
X X
XX

Dinsdag, 23 oktober 1984

DE BETEKENIS VAN RONDEN EN RASSEN ZOALS POLAIRE, HYPERBORESE, LEMURISCHE EN ATLANTISCHE RASSEN.

We kunnen daar wel mee beginnen. Er zijn heel veel rassen geweest. Er zijn er ook al veel uitgestorven. De mens begint ergens. Als we dat ergens dan stellen bij het begin van een persoonlijk bewustzijn, dan moeten we wel een paar miljoen jaar terug. Dat zullen er wel 3 of 4 minstens zijn. We worden dan gekonfronteerd met verschillende vormen van samenlevingen.

In deze samenlevingen ontstaan als vanzelf wetmatigheden: eerst stamwetten, stamregels. Al snel ook religieuze regels, althans een soort totem-taboe-verhouding. Op deze manier kun je zeggen, dat de bewustwording van de mens als ras heel lang geleden is begonnen. De oorspronkelijke, jagende rassen hadden veelal wel eigen jachtgebieden, dat wil zeggen bepaalde trekroutes, zoals je dat bij dieren nog ziet. In die tijd was het een beetje gewoontevorming. Voordien zijn er nog rassen geweest die we niet helemaal als mens kunnen aanspreken, die een gemeenschappelijk bewustzijn hadden en die in de laatste fase voordat de mensachtige ontwikkeling op gang komt, zich bewust waren van hun omstandigheden.

De mens van vandaag heeft de gedachte, dat hij de kroon is van de beschaving. Het is een aardige kroon, een beetje verloederd misschien. Er zijn afzonderlijke fasen van ontwikkeling geweest.

Wanneer we kijken naar de eerste jagende stammen en naar bepaalde nomadenstammen die beginnen met een soort veehouderij, dan krijgen we te maken met mensen bij wie instinkten bijzonder scherp ontwikkeld zijn. Zij reageren op tekenen die voor de mens van vandaag onvoorstelbaar zijn. Om u een typisch voorbeeld te geven. Je kunt op het ogenblik bij de Bosjesmannen, zelfs bij bepaalde Bantoestammen, zeker bij de Pygmeeën mensen vinden die op afstand van dagen soms in een droge omgeving zijn en zeggen: "daar kunnen we water vinden." Of die zeggen waar jachtbuit te vinden is.

Wanneer we kijken naar Borneo waar we ook nog een aantal stammen vinden die volgens de huidige normen minder ontwikkeld zijn, dan zijn daar medicijnmannen die een pijl afschieten, maar dan wel die pijl volgen in de richting. Zij zijn daardoor in staat een vijand of een verloren persoon te vinden. Hierbij gaat het vaak om meer dan 5 of 6 dagreizen.

Er is echter een verschil. In de zeer primitieve mens, de Australische mens bijvoorbeeld, zijn die instinkten nog spontaan. Er is een directe waarneming die voor een deel buitenzintuigelijk is en welke zonder meer wordt overgebracht in het bewustzijn en als werkelijkheid wordt aanvaard. Kijken we naar die stammen in Borneo dan blijkt, dat men al gebruik maakt van epidimenta. In dit geval is het een boog en een pijl, maar het zou net zo goed iets anders kunnen zijn. Sommige mensen maken gebruik van een

wichelroede. In feite zijn het alleen middelen die je gebruikt om een weten dat al bestaat over te dragen naar het dagbewustzijn, om te zetten in bewust weten. Dat was het dus niet. U zoudt kunnen zeggen, dat in die eerste ronden, die eerste stammen, we de instinktieve ontwikkeling vinden waarin de harmonie met de natuur betrekkelijk groot is. Er is een buitengewoon begrip voor ander leven.

Dat wordt een beetje anders wanneer de nomadenstammen langzaam maar zeker ook handel drijven. Dat vinden we bijvoorbeeld bij de Hyperboreërs. In dit geval ontstaan er relaties waarbij meerdere stammen hun achtergrond, ervaring, regels met elkaar in contact komen. Het is in deze tijd, dat de eerste handelsplaatsen ontstaan die dan misschien nog niet als steden of dorpen mogen worden aangesproken, maar die al behoorlijk dicht bij de werkelijkheid liggen, een samenlevingscentrum. Kijken we hier naar dan zien we dat een menselijk bewustzijn zich meer of de mens gaat richten. Oorspronkelijk was het op de omgeving gericht. Er ontstaat hierdoor een andere ik-waardering. Er bestaat een soort stamchauvinisme, dat voor die tijd niet zeer bewust aanwezig was.

Men heeft een zekere mate van heldenverering, voorouderverering en de mens begint magisch te denken.

Wanneer we spreken over de periode van Atlantiërs dan hebben we in de eerste plaats te maken met een legende. De overleveringen die we daarvan vinden uit Egypte zijn niet helemaal zuiver, maar we kunnen dan toch wel overleveringen vinden van reizen die gemaakt zijn waarbij eilanden die in de Atlantische oceaan liggen omschreven worden. Het zijn er een dertigtal in het geheel. Sommigen zijn bewoond, anderen niet. Sommigen zijn geiten eilanden, anderen zijn vogeleilanden. We komen dan heel dicht bij Atlantis. Het centrale punt daar wordt omschreven als een eiland met een hoge berg waar bovenop ergens een witte vesting ligt. De waarnemer durfde daar niet aan land te gaan. Deze beschrijving bestaat nog steeds. Hier hebben we te maken met mensen die veel sterker dan vroeger gekonfronteerd worden met verschillende waarden.

Had je vroeger alleen met de aarde te maken, de lucht en misschien het vuur nam je als vanzelfsprekend aan, dan heb je nu ook te maken met het water en de wind. Die hebben ontzettend veel invloed. Vooral wanneer u zich realiseert, dat de vaartuigen die in die tijd gebruikt werden nou niet bepaald zeewaardig waren. Voor deze mensen is het kennen van de mogelijkheden erg belangrijk geworden.

Daar zien we voor het eerst de Witte Kringen of de Witte Broederschap in verschijning treden. Er ontstaan filosofen die met een bewustzijn uittraden buiten de normaal menselijke wereld. Zij hebben relaties en kontakten met werelden van goden of voorouders. Hun gehele leven is eigenlijk gericht op deze kontakten. Ze kunnen daardoor bepaalde dingen voorspellen en ook soms bepaalde dingen voorkomen. Zolang dit in de handen blijft van deze mensen is er sprake van een betrekkelijk kleine inwijdingsgroep, waarbij de mensheid voor het eerst doordringt in geestelijke werelden en zich daarvan bewust is. Er ontstaan al zeer snel in de grootste stad (en ook in wat kleinere dorpen) de zogenaamde stadspriesters. Er ontstaan godenbeelden. Er wordt gebruik gemaakt van allerlei gegraveerde platen van goud of beter van een goudzilverlegering. Daar wordt dus de magie belangrijk. Men begint door te dringen, niet alleen in de wetenschap, maar men gaat wel degelijk al die paranormale kwaliteiten van vroeger, die instinktieve kwaliteiten omzetten in iets waardoor je krachten kunt manipuleren. De mens wordt wederom gekonfronteerd met het bovennatuurlijke, maar nu als iets waarbij hijzelf actief in kan grijpen. Dat is tot nu toe niet gebeurt. Je zoudt kunnen zeggen, dat in de vroeg-Atlantische periode de mens zich bewust wordt van zijn vermogen om de wereld en de machten van de wereld direkt te manipuleren.

Overblijfselen daarvan zijn weer de vormen van jachtmagie die zijn ontstaan, de maanmagie is vaak heel verbreid en indirekt zelfs de bouw

van allerlei heuveltjes en torentjes. Je moet er goed rekening mee houden, dat we hier steeds afzonderlijke fasen hebben.

Dan worden we gekonfronteerd met iets wat zeer waarschijnlijk ongeveer een 7.500 jaar in het verleden ligt. Dit is een betrekkelijk grote ramp. Het heeft iets te maken met verandering in baanloop van de maan. Hierdoor ontstaat er een enorme regen. Er ontstaan allerlei onaangenaamheden, zeg maar een zondvloed. Daarvan zijn in China gegevens bewaard. Die zijn neergeschreven in de tijd van de Shun (?) - dynastie. In deze periode wordt de mens voor een groot gedeelte teruggeworpen op zijn contact met de natuur. Maar, hij is magisch gaan denken. Hij is ook technisch gaan denken. Ofschoon men in die tijd al wat metaalverwerking heeft gekend, alleen van zachte metalen trouwens, komt men nu weer voor het eerst tot het hanteren van stenen ondermeer. Tussen het hanteren van de geharde speer bijvoorbeeld en de stenen speerpunt ligt een periode van zeg maar 230.000 jaar ongeveer.

Wie zou denken, dat de vooruitgang zo snel is. De mens is een eigenaardig ras. Waarhet op één terrein snel vooruit gaat, holt het op het andere even snel achteruit. Zo krijg je evenwicht.

Wanneer je zegt: wat is er dan? Dan kun je zeggen, dat er voor het eerst weer de harmonie met de natuur is (die in de beginperiode geweest is) plus de magie, die omgezet is niet alleen in een manipulatiepoging van de mens, maar ook in een verklaringspoging. De mens begint de verschijnselen te verklaren. De vroegere wetenschappen zoals Atlantis ze heeft gekend en voor een deel heeft overgeleverd, zijn dan wel deels teloorgegaan. De Ieren en de Eskimo's hebben er wat van overgehouden. De werkelijkheid is, dat men in deze periode gaat zoeken naar beheersing der dingen. Het is niet meer een harmonisch principe, het is nu de mens tegen de natuur. Daarbij krijg je als vanzelf een geheel andere ontwikkeling, goden worden symbool van bestaande krachten, maar die krachten zoekt men te manipuleren. De God is niet iets wat boven je staat, maar iets wat je probeert in te passen in je eigen schema van gebeurtenissen, menselijkheden.

De eenheid die de mensheid kent, neemt tijdelijk toe. Dit heeft ondermeer te maken met de enorme belangen die men heeft bij het samenwerken tegen andere stammen. Laten we als voorbeeld Egypte nemen. Egypte is een vruchtbaar, rijk gebied. De omringende gebieden zijn dan ook nog vruchtbaar, maar er zijn nogal wat invallen. De boeren kunnen zich niet verdedigen. De hogepriesters die er zijn, zijn nog niet machtig. Nu ontstaan er mensen die op gaan treden, eerst binnen het gebied van de landbouw als bestrijders, jagers en verkenners, al snel worden zij echter de heren. Zij hebben hun eigen kleine legertje. Ze eisen allerlei belastingen, voorrechten van de omgeving. Daarvoor geven ze dan wel verdediging, bescherming.

In deze tijd ontwikkelt zich de standenmaatschappij. Die standenmaatschappij is overal een beetje anders, theoretisch kunnen we als voorbeeld het volgende zeggen. Je hebt de priesters, de wijzen, daaronder heb je de krijgers, dan de handelaren, daarna de boeren. Dan heb je er ook nog een stel die helemaal niets zijn natuurlijk. Dat is bij de mens heel gewoon. Iets waarmee je geen raad weet of wat hij voor zichzelf genant vindt dat noemt hij dan waardeloos.

Wat is er dan in deze tijd weer veranderd? De mens is van zijn primitief harmonisch model en zijn magisch model langzaam maar zeker gekomen naar een sociaal model. Het is dan wel een zeer autocratisch model, maar toch, de mensengemeenschap wordt belangrijker dan de contacten die men heeft met de andere werelden. Zelfs in de Atlantisch periode is die andere wereld, zijn die andere krachten belangrijker dan de mensen, nee, nu zijn de mensen belangrijker. Zelfs de goden worden

langzaam maar zeker in hun tempels ingemetseld in allerlei menselijke regelingen die met de goden weinig of niets te maken hebben. Dat laatste is tot heden toe voortgezet.

Is het nu weer een ras? Het lijkt me zo moeilijk om dat allemaal zo precies in te delen. Wanneer we kijken, dat de *giganticus* er is, de *astralpiticus* (?), we hebben nog wel een paar typen, en de *homo sapiens*, ze leven allemaal gelijktijdig. Het zijn toch totaal andere menstypen. Voor een deel hebben ze ook andere reacties. Het heeft niet te maken -zoals men wel eens denkt- met de herseninhoud maar met de hoeveelheid hersenwindingen die aanwezig zijn en daarmee de combinatie van de verschillende cellen in die hersenen.

Er is dus sprake van een langzame groei binnen een gemeenschap. Pas wanneer we zo dicht in de buurt zijn, we zitten dan een 2200, 2250 jaar voor het begin van de jaartelling, dan kunnen we gaan rekenen in perioden. Dan valt op, dat we een magische periode hebben die eigenlijk gepaard gaat met een machtsperiode.

Daarna krijgen we de machtsdiffusieperiode, waarbij het meer gaat om volkeren dan heersers. Van daaruit komen we langzaam maar zeker naar een overschakeling naar religieuze dominanties. Dat vinden we bijvoorbeeld 800 jaar voor de telling in Egypte. We zien er ook aardige voorbeelden van in Babylon. Vooral wanneer u gaat kijken in de oudheid, dan kunt u daarvan nog dingen terugvinden.

Ga je nog verder kijken dan ontdek je dat die mens bijna godsdienst-bezeten is. De godsdienst was dermate overheersend (dat duurt van ongeveer 800 voor tot 1200 na Chr.), dat alle andere dingen daarvoor wijken moeten. De abstraktie is de regent geworden van de mens en het menselijk denken. Gelijktijdig, echter, zien we mensen die de abstraktie gebruiken om te komen tot een totaal andere benadering van de verschijnselen van zichzelf en van het leven. Denk hierbij bijvoorbeeld eens aan de verschillende Pytagoreeën, andere groepen van filosofen, de Alexandrijnse groepen enzovoorts.

Hier wordt de mens los gemaakt van een werkelijkheid aan de ene kant. Aan de andere kant wordt hij niet meer magisch. Vanuit eigen kracht en besef wordt hij dan toch weer heerser van zijn eigen leven. Voor de massa is dat nog niet aanvaardbaar. Zij volgt de goden. Kerken worden tijdelijk wereldmachten.

Ik ga er maar in grote lijnen doorheen, u zult me dat niet kwalijk nemen. We komen terecht in ongeveer 900, 950 na Chr. Er gebeurt dan iets eigenaardigs. Er is de Moorse invasie, onder andere in Spanje zoals u weet. Iemand schrijft een bepaald werk, dat later als de Kabbala wordt beschouwd. Aan de andere kant ziet men vanuit Griekenland plotseling alchemistische wijsheden heel Europa doortrekken. Daarbij spelen nog de boekwerken over chemie een rol alsmede oude overleveringen. Ook de hermetica - een soort geheimfilosofie - begint plotseling op te leven. Een wereld die vanuit uw standpunt ongetwijfeld erg primitief is. We zien dan toch, dat wijsgeren en wijsheid naast tovenarij, naast de kerk, maar ook naast zelfstandige ontwikkeling gaan ontstaan. We zien steden ontstaan. In die steden zien we belangengemeenschappen, de latere gilden, komen. We zien, dat zelfs de reizende werkers een soort eigen gilde vormen. Er is sprake van een verandering van samenhang. De samenhang wordt niet meer bepaald door het gebied waarop je woont, maar door de kwaliteiten die je hebt, de kennis, de kunde die je ontwikkeld hebt en de wijze waarop je die samen met anderen probeert te gebruiken. Daarbij zien we weer een verschuiving. De sociale leraar wordt langzaam maar zeker een groepssociëteitleraar. Die bestaat op het ogenblik nog. Wanneer u op het ogenblik vakbonden ziet, denkt u misschien: ja, ja, dat

is toch wel heel iets anders. Maar eigenlijk is het nog steeds hetzelfde. Er zijn bepaalde groepen die belangen beschermen, vaak ten koste van alles en iedereen. Als u kijkt naar een bepaalde groep in Ierland bijvoorbeeld dan kunt u zien, dat dergelijke groepen alles zullen doen om macht te creëren. Dat was met de gilde ook zo. Ga maar na. De slag in Vlaanderen bijvoorbeeld. Waren het ridders, vorsten die dat deden? Neen, de basis van deze strijd ligt eigenlijk in de gilden. Het beenhouwersgilde, enz. Al die vakgroepen. Er is sedertdien niet veel veranderd. De mens wordt gekonfronteerd met techniek. Die technische ontwikkelingen en ontdekkingen zijn voor Europa zeer sterk in de 16e eeuw, de 17e eeuw te konstateren. De benadering van de natuur wordt een andere. De mens gaat ontledend denken. Wat eens mystiek was wordt langzaam maar zeker een vermenging van mystiek en kennis. Wanneer we denken aan Bombastus dan worden we onmiddellijk gekonfronteerd met iemand die enerzijds buitengewoon verstandig spreekt over allerlei ziekten, over de waarden van geneesmiddelen en elementen en die het volgende ogenblik nog talismannen zit uit te schrijven. Er is dus een mengeling, maar de techniek overwint. Vanaf het einde van de 17e eeuw zien we die techniek al opklimmen. Wanneer de revolutie eenmaal toeslaat, de Franse revolutie, dan zien we als vanzelf, dat hierdoor de kennis plotseling meer op de voorgrond komt te staan, vaak helaas ten koste van de kunde. Er wordt steeds meer kennis verworven. Er zijn technieken. De boekdrukkunst bijvoorbeeld. Hierdoor kan die kennis meer verbreid worden. In het geloof zien we scheuringen omdat de mensen het geloof op eigen wijze willen beleven. en uitleggen. We zien dat ook in de verschillende technieken.

De wetenschap is nog lange tijd en dat is tot begin 1900, vooral het speelterrein van de rijkere mens en de onderzoekende geest. Men heeft dan wel arbeiders en andere minder gegoeden als amensuensis, maar verder komt hij niet. Dan wordt echter de wetenschap en het weten deel van het produktieproces. Vanaf 1860 is produktie en produktieuitbreiding het slagwoord; het is het devies van bijna de hele wereld. Of u nu hier gaat kijken of dat u gaat naar de slavenhouders in Virginia of kijkt naar de mensen die in die tijd naar het westen willen trekken vanuit de oostelijke staten in de VS. Uitbreiding. Alles moet groter. Alles moet beter. De standen zijn nog redelijk gehoorzaam omdat er nog altijd een relatie is waarbij ze eigenlijk de fabrikant zien als een stoffelijke pastoor. Maar ook dat wordt steeds minder. Het ontstaan van vakbonden, het ontstaan van sociale dogma's. Denk bijvoorbeeld maar aan Engels en Marx. Mensen die theoretici zijn. De mensen zijn niet alleen meer voor de theorie. Het is niet meer de esoterische erkenning, de innerlijke erkenning, waarheid en waarden of de innerlijke kennis die dan eventueel soms in kennis wordt uitgedrukt. Neen, het gaat nu om het recept en dat moet meteen worden uitgevoerd.

Waar toe dat kan voeren kunt u zien in Rusland. Wanneer er één anti-Marxist is geweest is het wel de man die zich Lenin noemde. Hij was het wel eens met de stellingen van Marx, maar niet met de praktische konklusies die eruit worden getrokken. De mensen komen in een soort luchtledige terecht. Dat wordt dan nog versterkt doordat er twee grote wereldoorlogen zijn. De verhoudingen na de eerste wereldoorlog zijn bijvoorbeeld al een omwenteling. We krijgen een totaal andere plaats in de samenleving van de vrouw die juist in deze periode meer gevestigd wordt.

De tweede wereldoorlog geeft te zien, dat de hele rechtsverhouding een andere is geworden. Er is geen gezag meer, dat weldoend beslist, geen regenten meer (al zijn ze er in de praktijk wel). Voor het volk gaat het juist om een zelfbeslissing, ook al maken ze daarbij fouten.

U zoudt kunnen zeggen, dat dit een voorbereiding is voor een nieuwe fase.

Wanneer u op het ogenblik die mensheid beziet dan zijn er wel een paar punten die opvallen. In de eerste plaats de bevolingsaanwas, waarmee men zelfs in de zestiger jaren op rekende, zet niet door. Integendeel, er is een afremming van de bevolkingsaanwas.

In de tweede plaats is er een totaal nieuwe visie ontstaan op het leven. Vroeger leefde je om te werken, nu werkt men hoofdzakelijk nog om prettiger te leven. Eertijds was God en de kerk iets waaraan je volledig onderworpen was. Tegenwoordig is het een lippendienst aan iets waarvan je innerlijk denkt, dat het wel waar zou kunnen zijn. Ook dat is een verschil. Alles is zich aan het voorbereiden op een totaal nieuwe fase.

Wanneer we denken aan alle gemeenschappelijk ontwikkelingen die we in het verleden al een paar keer hebben gemeld dan is het wel zeker, dat we ook hier weer te maken krijgen met een voornamelijk sociale ontwikkeling in het eerste opzicht. De mens gaat leren anders te denken. Dat hij daarbij minder egoïstisch zal zijn dan voorheen, vergeet u dat nu maar. Een mens is egocentrisch. Een mate van egocentrisme impliceert altijd al een onbewust egoïsme, dat door sommigen dan een beetje verder wordt uitgeleefd. De normen veranderen. De normen van het leven zijn tot nu toe altijd geweest: werken, God, de innerlijke bewustwording en daarnaast dus het nuttig zijn volgens de regels.

De toekomst zegt: de regels zijn werktuigen. Ze zijn niet dominant. Een regel is iets waarvan ik gebruik maak wanneer het nuttig is, maar waaraan ik me niet houd wanneer ze zinloos is. Gezag is iets wat ik aanvaard op grond van een erkende deskundigheid of verantwoordingsbewustzijn bij een bepaalde persoon. Als ik dat niet meer erken dan voel ik mij ook niet meer gebonden aan de beslissing die zo iemand neemt. Ik zoek mijn eigen weg.

Wat moet ik in dat zoeken naar die eigen weg doen? Ik moet mijn medemensen beter gaan begrijpen.

In deze tijd is een groot deel van het bewustzijn nog altijd wel gericht op de eigen persoonlijkheid in de kleine kring waarin die persoonlijkheid zichzelf weerspiegeld ziet. Langzaam maar zeker gaat die belangrijkheid verbleken en daarvoor komt een grotere visie, een meer een je deel voelen van een maatschappelijk organisme en dergelijke.

Dat impliceert, dat je innerlijke beleving een andere moet worden. God is niet meer iets waar je persoonlijk tegen praat, neen, God is een manifestatie die je in de groep terugvindt.

De goddelijke wet is niet iets wat door een ander verkondigd wordt, het is iets wat in je zelf is gelegd en waar je dan ook veel konsekwenter naar gaat leven omdat je nu voelt, dat je zelf die aansprakelijkheid draagt. Dat het geen kwestie is van wat een ander zal zeggen of denken of wat er geschreven staat.

De traditie sterft voor een deel af. Daarvoor in de plaats komt beter begrip, betere samenwerking. U zou het in deze dagen niet zeggen, maar in de volgende fase van de mensheid (na enige decimatie die volgens mij onvermijdelijk is, al is het dan geen atoomoorlog) een samenwerkingsverband ontstaan, waarbij als het ware de maatschappelijke organen groter worden, maar gelijktijdig daardoor de geestelijke ontwikkeling, de filosofische achtergronden van die groepen, veel intenser in het geheel inwerken. Daardoor zullen zij veel algemener worden beleefd en begrepen. Als je daarvan uitgaat kun je nog een aantal ronden in de toekomst gaan schetsen.

Ik heb eerst geprobeerd om een summier historisch overzichtje te geven van de verschillende ontwikkelingen. Ik hoop, dat u daarmee tot zover tevreden kunt zijn. Er is namelijk nog iets anders.

Innerlijk maken wij deel uit van een onbekend aantal werelden. Wij behoren niet alleen maar tot de mensheid in één bepaalde fase, neen tot vele verschillende fasen. Het besef daarvan dringt regelmatig weer tot de mensen door. Er is een periode geweest, dat het in India het geval is geweest. Er is een periode geweest van identificatie met verre voorouders bijvoorbeeld in Afrika. Op het ogenblik zien we dus recapitulatietechnieken waarbij men vroegere reïncarnaties probeert terug te vinden.

Het begrip voor het leven in verschillende werelden impliceert echter ook, dat wat je in dit leven bent en doet, niet het geheel is, maar slechts één fragment van het geheel dat je niet totaal kunt overzien. Er is dan sprake van een heel andere benadering van het leven. Als je denkt, dat leven maar één keer geleefd kan worden en dat het afgelopen is dan zul je krampachtig je best doen om de juiste regels en het juiste gezag te vinden. Daardoor verwaarloos je jezelf en kun je jezelf niet zijn. Als je echter ervan uit gaat, dat datgene wat je doet alleen maar een deelmanifestatie is van het grote geheel dan ben je veel meer geneigd om je te zien als een bepalende faktor. De relatie met het andere. Of het nu een sfeer is, een God is of dat het je eigen wereld is, het wordt bepaald door je eigen innerlijk aanvoelen. Ik denk, dat we daarbij langzaam maar zeker de kant uitgaan van een oorspronkelijke intuïtief, harmonische benadering. Ik heb u verteld hoe mensen vroeger op dagen afstand konden zeggen waar water was of dat ze dagen te voren voelden dat er een vulkaan zou uitbarsten. Op een soortgelijke wijze zou je intuïtieve werkingen in de mensheid kunnen aanvoelen. De harmonie van de mensheid impliceert als het ware een benadering waarbij het geheel inklusief nog niet kenbare ontwikkelingen mede bepalend worden voor je eigen beleven, je eigen geestelijke inhoud. Voeg daar nog bij de erkenning van andere werelden die op het ogenblik steeds groeiend is en - hoewel het weggedrukt wordt - een steeds grotere rol speelt. Er breekt een tijd aan waarbij de eenheid met een werkelijkheid die de tijd omvat, toeneemt. Als dat het geval is kan ik daaruit mijn laatste konklusie trekken.

We bevinden ons op dit moment in een overgangsstadium waarbij langzaam maar zeker egoïstische en egocentrische wereldbelevingen en benaderingen worden vervangen door een intuïtief deelhebben in een grotere eenheid die men op dit moment nog niet voor zich kan omschrijven of kan bepalen. Men kiest er nog symbolen voor. Men kan de werkelijkheid nog niet volledig beleven.

We gaan naar een periode waarbij de harmonie met de anderen in de mensheid een hoofdrol gaat spelen. Dat daarbij de rest van de wereld het ekologisch nogal moeilijk zal hebben moeten we nog maar op de koop toenemen. De harmonie met de natuur is immers al zo lang teloor gegaan. We zullen die moeten herstellen omdat wanneer je eenmaal harmonie krijgt met het geheel, duidelijk wordt dat zij in zijn geheel niet alleen bepalend is voor maar ook mede afhankelijk is van de harmonie en de evenwichtigheid in de natuur en in bepaalde geestelijke werelden en sferen.

Daaruit is volgens mij te konkluderen, dat de eerste omwenteling van deze tijd een bewustzijnsomwenteling is die - zij het traag maar onophoudbaar - toch de praxis van de samenleving gaat beïnvloeden en daarnaast voor steeds meer mensen een innerlijke verruiming van besef en weten ten gevolge zal hebben waardoor hun eigen harmonie en hun begrip voor evenwicht steeds groter zal worden.

- + Wat u zei over de primitieve mens geldt nog voor dieren. Zijn wij afgestompt, hebben we recht boven het dier te staan?
 - Een moeilijk vraag die ook eigenlijk niet in ons onderwerp past. Ik zal hem wel beantwoorden.
- Het dier behoort tot een andere ontwikkelingscyclus. Het heeft een andere,

zeg maar, mentaliteit dan de mens. Je kunt het dier niet vermenschelijken. Het dier kan echter door de mens bepaalde emoties ondergaan waardoor later voor de kern van dit ego een benadering van het menszijn eenvoudiger mogelijk is. Dat dus wel. Als mens echter, staat u niet op een gelijke trap met het dier. U moet ook niet zeggen, dat u er boven staat, u moet zeggen, dat u anders bent. Uw verplichtingen liggen ook in deze tijd nog in de eerste plaats tegenover de mens en niet tegenover het dier. Er zijn mensen die op het ogenblik de mensheid zo onbewust haten of verachten, dat ze zich richten op het dier als het meest waardig voor hen zorgen en beschermen. Ik kan dat wel begrijpen als emotioneel verschijnsel, maar ik kan het niet goedkeuren. De mens is uw evenmens, uw naaste. Met mensen leeft u in dezelfde wereld. Dieren leven wel met u in de wereld, maar die wereld is een heel andere.

- + Vraag over verdeling: priesters, krijgers, handelaren en boeren. Is er verschil tussen mannen en vrouwen. Vrouwen ondergeschikt aan mannen?
- Dat is dus cultureel bepaald dat wil zeggen door de situatie waarin de gemeenschap zich bevindt. Er zijn een groot aantal nomadische stammen geweest, waarbij de voortplanting dermate belangrijk was, dat de vrouw in feite de regerende faktor was in die stammen. De man was hier dus de verdedigende, de uitvoerende. Er zijn voldoende gegevens uit het verleden, dat onder zekere sociale condities er een matriarchaat ontstaat. We weten aan de andere kant, dat bij condities waarbij de voortplanting voldoende is, maar het voornamelijk gaat om bezit, macht en dergelijke, we te maken krijgen met het patriarchaat. Het is dus duidelijk, dat de plaats van de man en de vrouw niet bepaald wordt door eventuele verschillen of gelijkwaardigheid of ongelijkwaardigheid, maar door de sociale structuren, welke op zich de verhouding tussen de sexen en dus ook de machtsverhoudingen daar tussen vastleggen op grond van de feitelijke noden die die gemeenschap ervaart.
- + Opmerking over decimatie van de mensheid.
- Ik wil u niet met allerlei voorspellingen gaan verschrikken, dat heeft weinig zin, u moet echter één ding goed onthouden. Zoals er een ecologie bestaat op de wereld tussen alle soorten van leven, zo bestaat deze dus ook voor de mens. De mens kan in deze getalssterkte alleen in leven blijven op de aarde wanneer de wetten van de natuur en van de mensheid onderling aanmerkelijk gewijzigd worden. Deze wijziging zou echter betekenen, dat de machten, de maatschappelijk en sociale structuren, ook de bezitsstructuren, geheel teniet zouden worden gedaan. Het is duidelijk, dat deze belangen zo groot zijn, dat men zich daarbij niet zonder meer zal neerleggen. We kunnen wat dit betreft rekenen met oorlogen, onderdrukkingen en daardoor maatregelen die voortplanting uiteindelijk minder aanvaardbaar maken voor de eenling. Dan hebben we verder te maken met de natuur. De natuur verkeert op dit moment ook in een spanningspatroon. Bij een groot aantal mensen zijn er rampen of zeg maar bijna rampen te verwachten. Vulkanische uitbarstingen, aardbevingen, overstromingen, windhozen in die gebieden die er eigenlijk niet op in zijn gesteld tot bijvoorbeeld onweer dat de oogst vernietigd en daardoor hongersnood kreëert. Al die dingen samen betekenen wel, dat die gemeenschappen die het sterkst zijn zich het beste kunnen handhaven. Dat houdt in, dat niet de zwakste mensen, maar wel de mensen die in de gemeenschap het zwakste zijn de grootste kans hebben er onderdoor te gaan. Dat zou inderdaad een soort decimatie ten aanzien van het huidige bevolkingsaantal ten gevolge kunnen hebben.
- + Opmerking over parallelle werelden.
- Wanneer we hierover spreken - het woord is door mij niet gebruikt - bedoelen we hier normalerwijze werelden die zijn opgebouwd door een

persoon op een bepaald knooppunt twee verschillende beslissingen vallen. Bij deze verschillende beslissingen die elkaar uitsluiten ontstaat dan een soort splitsing. Beide werelden bestaan naast elkaar en kunnen door de juiste gedachtengang beleefd en beseft worden. Dat is wat men noemt parallelle werelden. Ze bestaan niet op andere planeten, het zijn gewoon andere mogelijkheidswerelden.

Ik heb het hier over zuiver stoffelijke gebieden. Als u zegt, dat u leeft weet u dan of u droomt of dat u wakker bent? Is het niet het denken, dat de samenhang of de betekenis bepaalt van alles wat er ook maar werkelijk bestaat? Verander dan de gedachtenbeelden en er zullen twee verschillende werkelijkheden naast elkaar bestaan. Dit op basis van dezelfde stoffelijke mogelijkheid maar zonder dat ze met elkaar in contact kunnen treden.

+ Incarnatie in andere werelden.

- Wanneer u in het stenen tijdperk incarneert of in de 12e eeuw of u incarneert nu, dan heeft u drie verschillende werelden omdat het geheel, het beeld en de structuur van de wereld een totaal andere is.

+ Kontakten met voorouders.

- U hebt in zekere zin ook contact met de voorouders, maar u bent niet meer zo gebonden aan één persoon. Hetzelfde geldt voor mij. Ik heb ook op aarde geleefd. Al ben ik niet direkt stoffelijk aansprakelijk, toch zoudt u mij met enig geduld als voorouder kunnen rubriceren, Ik wil dus maar zeggen, dat het niet iets is wat alleen de zogenaamde primitieve volken hebben, je moet het anders formuleren. Juist een volk, dat in zijn kennis, ontwikkeling achter is gebleven bij zijn emotionele ontwikkeling (onder bepaalde condities kan dat heel gemakkelijk gebeuren) heeft een behoefte aan verbaliseren, vocaliseren van al datgene wat in het gemeenschappelijk onderbewustzijn wel leeft, maar niet tot uiting komt. Door je te beroepen op de voorouders heb je een stem geschapen met de gestalte waaruit het gemeenschappelijk bewustzijn zich kan manifesteren.

De vraag is alleen of de bestaande noodzaak en de emotionele bevrediging die daarmee verbonden is nu betekent dat je hoger staat of lager staat dan een ander. Ik denk, dat in vele opzichten over een dergelijk volk kan worden gezegd, dat het achterstand heeft. Het behoort voor een groot gedeelte nog tot de shamanistische periode. Deze periode zal de mensheid moeten ontgroeien in de komende tijd. Ik zou dus niet willen zeggen, dat ze hoger staan. Iets anders is of je zegt: staan zij moreel hoger dan de gemiddelde mens in de zogenaamde beschaafde wereld, dan ben ik geneigd om het te bevestigen indien wij uitgaan van de nu als moreel geldende waarden. Wanneer we ons echter realiseren, dat die waarden variabel zijn, staat ook hier staat ook hier de beoordeling op zijn minst genomen in een zeer wankel evenwicht.

+ Vraag over opleving van natuurgeneeswijzen, spiritisme ivm. Shamanisme.

- Als u Shamanisme heel goed definiëert is het in feite de kennis van een persoon die door bepaalde manipulaties met geesten spreekt, bepaalde verschijnselen oproept en ook andere verschijnselen teniet kan doen. Paranormale genezing is niet specifiek een Shamanistisch verschijnsel. Dat behoort tot praktisch alle culturen.

U zegt bovendien dat er een nieuw Shamanisme is, dat is niet waar. Wel zijn er mensen op het ogenblik die zich op grond van wat je misschien een verwaterd Shamanisme zou kunnen noemen, een pretentie van macht zich kunnen toe eigenen die ze niet bezitten. Er zijn bepaalde vormen van magie, van ritueel werken die je zowel bij de Shamanen vindt als bij de beoefenaren van voedoe en in zekere zin ook bij samenkomsten van sommige geloven binnen de christelijke leer.

Ik geloof dus niet, dat je kunt zeggen, dat we terug gaan. Je kunt alleen

zeggen, dat in een maatschappij waarin de gevestigde waarden geen bevrediging meer schijnen te geven, men terug grijpt naar oude formuleringen om daarmee zijn behoefte beter gestalte te geven.

+ Bijzondere genezingen.

- Ik heb u al gezegd in het vorige antwoord, dat dat door alle tijden heen geldt. Als u vroeger naar een Zigurath toe ging kon u in de voorhof bepaalde priesters treffen: sommigen deden aan genezing door hand op legging, anderen werkten als een soort psycholoog, nog weer anderen gaven u medicijnen of gaven een amulet mee. Ze waren er in die tijd, maar voorheen ook. Als je kijkt naar de tijd, dat de maantempels in gebruik waren, kun je zien, dat op één van de binnenhoven - niet die aan de spiegelvijver - bestemd is geweest voor het contact met priesters, met paranormaal begaafden. Zij deden daar niet alleen voorspellingen, maar genazen ook zieken.

Dat gaat de hele geschiedenis door. Paranormale genezing komt ook voor in het Romeinse Rijk, zowel voor als na Christus, zelfs in de vervalperiode. Pas in de tijd van Theodotius, waarbij het zogenaamde tweede Romeinse Rijk, het Oost-Romeinse Rijk de religie begint te overheersen, wordt dit voor een deel tenietgedaan. Er blijven monniken die als paranormaal genezer op mogen treden, anderen die hetzelfde doen worden vervolgd als van demomen bezeten. Dit laatste strekt zich ver uit in de Middeleeuwen. Er is dus altijd paranormale genezing geweest. Ze is een gewoon deel van de psychische opmaak van de mens en van de mogelijkheden die in de mens zijn gelegen. Alleen de vorm waarin ze optreedt zal natuurlijk veranderen in overeenstemming met de maatschappelijke structuur waarbinnen ze moet functioneren.

+ Onverstaanbare opmerking.

- Als u dit de normale genezing noemt zullen velen om datgene wat op dit moment geneeskunde heet als normaal te beschouwen en dat is het natuurlijk ook niet. Wat ideaal zou zijn is de paranormaal begaafde genezer die gelijktijdig arts is en zowel toegang heeft tot de farmaceutische middelen, de natuurgeniëswijze als de andere disciplines met technieken die er bestaan en daarbij niet uitsluit acupunctuur en wat dies meer zij. Wanneer dit allemaal samen zou kunnen vallen dan zou je pas een verantwoorde geneeswijze kunnen krijgen omdat dan de genezing voortdurend plaatsvindt op die wijze die voor de patient het beste is en gelijktijdig zo weinig mogelijk nevengevolgen met zich brengt. Maar ja, zover zijn we dus nog niet, dat kunt u zelf ook konstateren.

+ Homeopathisch arts zit er momenteel het dichtst bij.

- Hij zit er aardig dicht bij, maar hij heeft de neiging om zijn homeopathie te zien als iets wat te allen tijde moet worden voortgezet. Hij ziet het als een soort panacée. Dat is het niet. Het werkt in zeer vele gevallen en het is dan beter in zijn toepassing dan het gebruik van chemische geneesmiddelen, maar er zijn gevallen waar men de chemische stoffen nodig heeft omdat je op een andere wijze niet snel genoeg genezing kunt krijgen. Dat zal pas veranderen wanneer men begint de ziekte te bestrijden op grond van ziekteverschijnselen, maar begint bij het normaliseren van de leefwijze, inclusief beweging en voeding. Pas als je daaraan begint kun je een definitieve ziektebestrijding krijgen. Laten we daar niet over doorgaan, het wordt een apart onderwerp.

+ Vraag over antroposofisch arts.

- Als het goed is wel, maar hij wordt voor een groot gedeelte - en niet alleen door de antroposofie - door de medische scholing beïnvloedt. Daar deze, ook in deze kringen, toch nog enigszins behoudzuchtig is, bestaat er een zeker gemakzucht dat volgens mij tot op heden toe bij praktisch geen is uitgebannen. Theoretisch gezien doen ze het beter dan de anderen.

Nu we de medische stand hebben bediscussieerd - iets wat met de bewustwording van de mens weinig te maken heeft - geloof ik, dat het tijd wordt, dit deel af te sluiten.

Ik heb geprobeerd u een enigszins historisch overzicht te geven. Ik heb me daarbij onthouden van een definitief indelen in rassen en ronden van bewustwording etc. Ik geloof namelijk niet, dat dit reëel is omdat bewustwordingsfasen elkaar overlappen, omdat bepaalde rassenkwaliteiten met hun eigen geestelijke achtergronden en mogelijkheden lange tijd naast elkaar hebben bestaan. Je kunt dus niet spreken van afgesloten perioden.

Wat de rest betreft, ik heb geprobeerd een aanloop te geven. U zult er wel verder op door moeten gaan. Ik heb ook geprobeerd u duidelijk te maken, dat de geschiedenis van de bewustwording van de mensheid een geschiedenis is die eigenlijk gelijk komt aan uw eigen geschiedenis. U weet het misschien niet, maar in uw brein vinden we verschillende lagen. Als we in de lagere regionen zoeken vinden we er ook nog reptiele hersenen als het ware, daarachter vinden we dan een soort zoogdier hersenen die weer uitgegroeid zijn in de richting van de denkende hersenen van de mens, inclusief de brug bij de frontale hersenen en wat dies meer zij.

Dit is evolutioneel vanuit menselijk standpunt omdat men daar een toenemende complexiteit alsmede toenemende mogelijkheden beschouwt als een verbetering. Dit is echter in lang niet alle gevallen zo en daarom zou ik willen zeggen, dat je dat dan wel evolutioneel kunt noemen. Ik geloof echter, dat er naast een evolutie dan toch ook een innerlijke revolutie noodzakelijk is en dat deze bij de mensheid op het ogenblik veel belangrijker is dan al het andere. Want, wanneer de mens niet innerlijk verandert kan hij datgene wat hij materieel heeft geschapen, beheerst en ook maatschappelijk als structuur heeft gevormd niet meer beheersen. Wordt hij er echter door gedomineerd dan heeft hij de keuze tussen de ondergang of de terugkeer tot de mierenstaat.

Hier laat ik het bij. Dank voor uw aandacht.

HET SCHONE WOORD

Voorouders, schimmen uit het verleden
verwazende geslachten, ver weg tredend in de tijd
en toch in het heden mede bezig zijn in je bestaan
en werken in je genen
de krachten die je wel verstaat en toch niet goed begrijpt,
dat het eigen ik in jou gebouwd is uit hun wezen
en toch je geest je dwingt een andere weg te gaan
om eigen nood die nijpt zo beter te verstaan
en beter te herstellen.

Voorouders, het verleden dat heel vaak op komt wellen
waaraan men zich graag refereert
waarover men ook graag oreert
maar dat in zich niet waar kan zijn in het heden
omdat, wie nu leeft, gebouwd is uit verleden
en zo in zich slechts toekomst heeft
terwijl het verleden is vergaan
omdat de waarden van het verleden
als waarden in het heden ook bestaan.